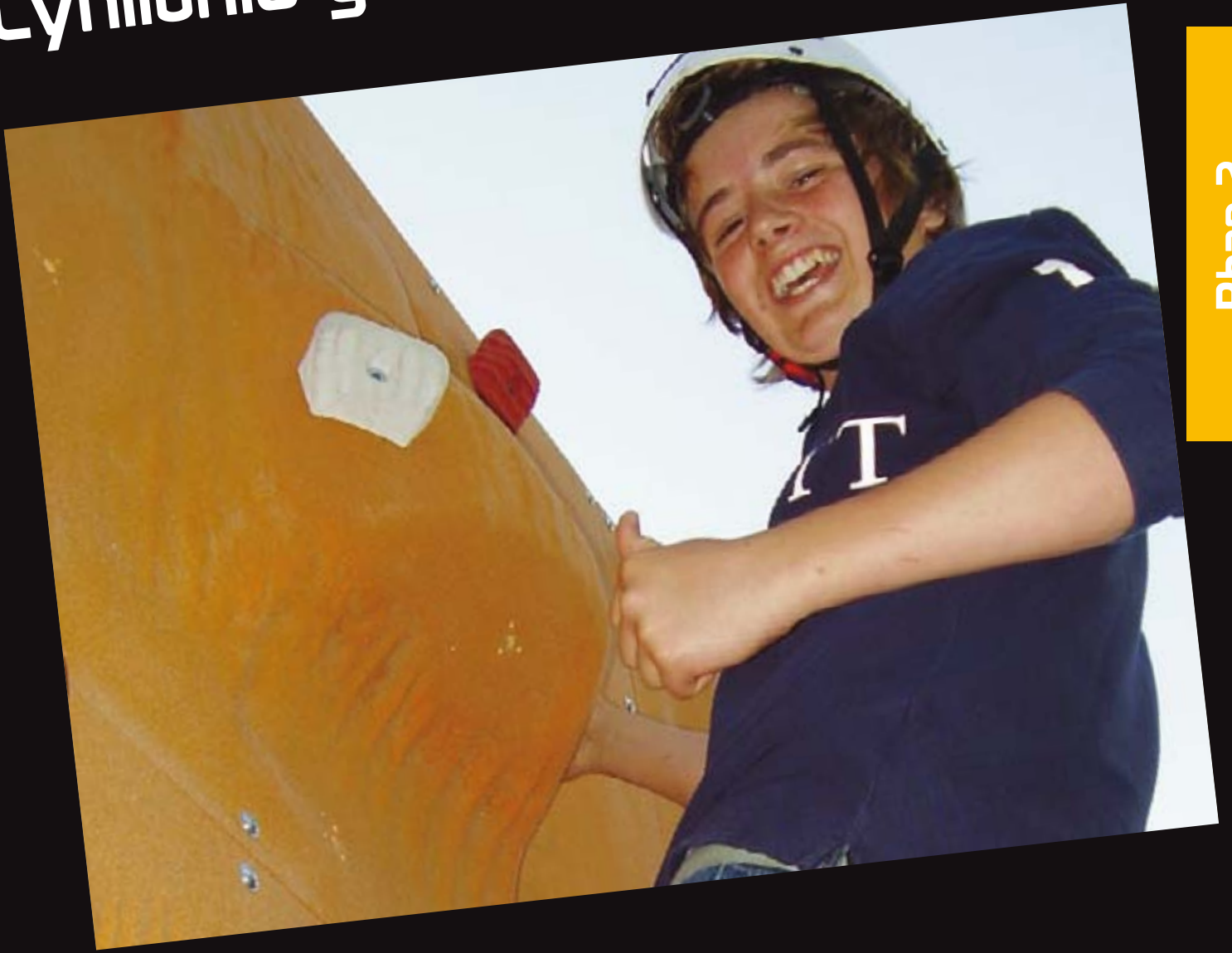

Rhan 2

Cynllunio gweithdai

Diolch Sam

Gwaithleuencid Cymru

pobl fel chi sy'n ei wneud fel y mae

Rhan 2

Cynllunio Gweithdai

2.1 Sut i ddefnyddio Rhan 2

Mae'r adran hon yn cynnwys y prif ddeunydd rhyngweithiol a gwybodaeth ar gyfer gwaith gyda phobl ifanc i godi ymwybyddiaeth o waith ieuenctid fel gyrfa.

Trwy ddilyn y canllawiau i gynllunio a dewis sesiynau addas bydd gan yr hwylusydd bopeth angenrheidiol, mae'n debyg, i redeg sesiwn 45 munud i godi ymwybyddiaeth.

Mae'r adnoddau a'r wybodaeth atodol, gan gynnwys gweithgareddau torri'r garw, ymarferion a thafleuni a gwybodaeth arall i bobl ifanc yn Rhan 4. Mae'r holl adnoddau a defnyddiau ar gael ar fformat y gellir ei atgynhyrchu. Darperir hefyd adnoddau eraill i gynorthwyo pobl ifanc sy'n ystyried gwaith ieuenctid fel gyrfa, a llyfryn i bobl ifanc ei gadw, o'r enw 'Allech chi fod y Sam nesaf?'.

Gwaith Ieuenctid ar
Strydoedd Caerdydd
Cyngor Sir Caerdydd

2.2 Cynlluniau'r gweithdai

Bydd y cynlluniau sampl o help i sicrhau bod y sesiynau'n brofiad boddhaol i'r bobl sy'n cymryd rhan. Nod y cynlluniau yw helpu i ganolbwyntio ar gynllunio a darparu gweithdai a gwneud gwaith yn eu sgil, gan sicrhau bod y bobl ifanc yn cael y gorau o'r sesiwn. Ceir rhestr o adnoddau hefyd i'w paratoi ymlaen llaw, er mwyn i'r sesiwn redeg yn esmwyth.

Lluniwyd y tri sesiwn ar gyfer pobl ifanc ar wahanol gyfnodau yn eu cysylltiad â gwaith ieuenctid. Mae pob cynllun yn awgrymu amserau a detholiad o weithgareddau megis rhywbeth i dorri'r garw, neu rywbeth o ddewis y tiwtor ei hun. Awgrymir gweithgareddau megis cwisiau hefyd.

“Diolch Sam

**Mae'r rhai a gymerodd
ran yn teimlo bod llawer wedi'u
gyflawni o'r prosiect.
Mae'r sefyllfa sbwriel
wedi gwella'n sicr.”**

'Grime Busters'
(Canolfan Ieuenctid Bodringallt)
Cyngor Bwrdeistref Sirol RCT,
Ystrad, Rhondda Cynon Taf

Prosiect 'Dreamcatcher' Gwasanaeth Ieuenctid Sir Fynwy

Y tri sesiwn yw:

- **Sesiwn 1: Beth mae Gweithiwr/wraig Ieuenctid yn ei wneud?** Anelir y sesiwn hwn at bobl ifanc sydd ag ychydig neu ddim profiad o waith Ieuenctid
- **Sesiwn Plan 2: Pam dewis gwaith Ieuenctid?** Anelir y sesiwn hwn at bobl ifanc sydd â pheth profiad o waith Ieuenctid.
- **Sesiwn Plan 3: Sut mae dod yn Weithiwr/wraig Ieuenctid?** Anelir y sesiwn hwn at bobl ifanc sydd â mwy o brofiad o waith Ieuenctid, ac sydd â diddordeb mewn opsiynau o ran gyrfa. Argymhellir yn gryf y dylai gweithiwr/wraig Ieuenctid profiadol ddarparu'r cyfan lle bo modd weithio mewn partneriaeth i ddarparu'r sesiwn er mwyn bod â hygredd fel model neu fel astudiaeth achos byw.

2.3 Sut y gall cyd-destunau effeithio ar gynllunio a darparu sesiynau

Bydd angen i'r sesiynau ennyn a chynnal diddordeb y bobl ifanc, heb esboniadau hirfaith ac iaith gymhleth. Bydd y sesiynau'n ceisio apelio at bobl ifanc amrywiol eu hoedran, eu diddordeb, eu gallu, eu dealltwriaeth a'u gwybodaeth, ac felly bydd angen iddynt gael eu haddasu i ymgorffori anghenion pawb sy'n cymryd rhan.

Ceir gwahaniaeth amlwg o ran amgylchedd rhwng ystafell ddosbarth ffurfiol a chanolfan ieuenctid. Mewn ystafell ddosbarth bydd disgwyl i'r rhai sy'n cymryd rhan eistedd, gael eu cyfarwyddo a bod yn barod i dderbyn gwybodaeth. Ni chânt adael yr ystafell os nad yw'r gweithgaredd yn apelio – maent yn gaeth.

Mewn canolfan ieuenctid, yn aml, mae llawer o weithgareddau'n digwydd yr un pryd ac nid yw'n orfodol i'r bobl ifanc barhau i gymryd rhan mewn gweithgaredd os ydynt yn dewis peidio. Mewn amgylchedd o'r fath, mae darparu gweithdy'n gofyn am ryngweithio dwys ac amryw byd o gymhellion i gynnal diddordeb.

**Fforwm Ieuenctid AMVYC
Prosiect Ieuenctid a Chymuned
Aberfan a Merthyr**

Rhaid ystyried ystafell a dewis cynllun sy'n hyrwyddo gweithgareddau mewn grwpiau gyda digon o le i symud o gwmpas ac i bobl ifanc eistedd mewn cylch.

Un awgrym yw y gellir addasu'r gemau a'r gweithgareddau yn y gweithdy i bob amgylchedd e.e. os bydd gofod yn caniatáu, defnyddio continwwm ar draws yr ystafell i ddangos atebion i'r cwisiau/nage/ddim yn gwybod neu ofyn i bobl ifanc godi cardiau coch, gwyrdd a melyn i ddangos yr un atebion ar eu heistedd.

**“Diolch Sam
Yn awr dw i’n
gwybod sut
mae mam yn
teimlo, rydw i’n
gwerthfawrogi’r
hyn mae’n ei
wneud yn fwy.”**

**Brecon Boyz
Gwasanaeth Ieuenctid Powys,
Aberhonddu, Powys**

Rhaid rhoi sylw i niferoedd y bobl ifanc. Byddai'r sesiynau'n gweithio orau gyda thua 15 os bobl yn cymryd rhan. Os yw'r grŵp yn fawr mae angen ystyried sut mae'r trafodaethau a'r gweithgareddau'n mynd i ddigwydd, megis, torri'r grŵp yn grwpiau llai a phennu roliau arweinwyr ac adroddwyr. Fodd bynnag po fwyaf y grwp dros y 15 delfrydol mwyaf anodd fydd hi i gynnal y sesiynau ac mae'n bosibl na fydd y canlyniadau i bobl ifanc mor effeithiol.

Os nad yw'r bobl ifanc yn adnabod ei gilydd byddai'n ddefnyddiol cael gweithgaredd i dorri'r garw a'u cyflwyno i'w gilydd a'u cymell i siarad.

Os yw'r sesiwn yn cael ei redeg y tu allan i amgylchedd gwaith ieuenctid, megis ysgol, rhaid darparu gwybodaeth am y sesiwn gan yr hwylusydd i'r sefydliad lle mae'n cael ei gynnal. Bydd angen egluro a chytuno gofynion o ran lle ac amser, oed y bobl ifanc a niferoedd.

**Prosiect Ystafell Dawelu
Gwasanaeth Ieuenctid Bro
Morgannwg, Llanilltud Fawr**

**“Diolch Sam
Heb yr Ystafell
Dawelu, ni fyddai
 unrhyw beth i’w
wneud. Byddai
bywyd yn ddiflas
ac mae’n siŵr
y byddwn yn
hongian o
gwmpas y stryd.”**

2.4 Rôl y gweithiwr/ wraig ieuenctid o ran cynllunio a darparu

Am fod y pecyn hwn i gael ei ddefnyddio gan weithwyr sydd â phrofiad o ddarparu sesiynau, gwnaed y cynlluniau a’r cyfarwyddiadau’n gryno. Gellir eu haddasu gyda defnyddiau ychwanegol y ,mae’r hwylusydd yn gyfarwydd â nhw ac sy’n addas i’r cyd-destun a’r bobl ifanc.

Argymhellir y dylai gweithiwr/wraig ieuenctid gymryd rhan mewn cynllunio a darparu’r sesiynau os nad yw i gael ei

gynnal mewn amgylchedd gwaith ieuenctid. Mae gweithwyr ieuenctid yn fodolau ymddygiad da i bobl ifanc; mae’n bosibl eu bod yn adnabod y grwp o bobl ifanc a gallant gynorthwyo i addasu defnyddiau. Mae sesiwn 3 yn arbennig yn gofyn am gryn wybodaeth am y Gwasanaeth Ieuenctid ac am ble i gael profiad a hyfforddiant ychwanegol.

Awgrymir sesiynau ac ymarferion amgen i dorri'r garw sy'n addas i'r bobl ifanc a chyd-destun y gweithgareddau. Cynhwyswyd ymarferion nad ydynt yn gofyn am llythrennedd uchel. Os yw llythrennedd yn broblem, neu os oes rhaid gwneud y gwaith fesul hwb, cam a naid, gall yr hwylusydd newid y ddarpariaeth trwy ddefnyddio'r deunydd fel 'sbardun i drafod', neu gellir cwtdogi'r gweithgaredd neu ei wneud yn fwy rhyngweithiol. Mae sensitifrwydd i ddiwylliant ac iaith yn bwysig wrth redeg sesiynau hefyd.

Mewn rhai sefyllfaoedd gall fod angen cyfuno rhai o'r sesiynau gan ddibynnu ar ymatebion y bobl ifanc a'r hyn y maent am ei wybod. Un o'r pethau da am waith ieuenctid yw y gall trafodaeth arwain at agweddau diddorol eraill a gellir defnyddir adnoddau neu'r wybodaeth ychwanegol sydd yn yr atodiadau i wneud hyn, er enghraifft.

Gwobr Dug Caeredin
Wreccsam

2.5 Adnoddau angenrheidiol

Mae adnoddau penodol ar gyfer pob sesiwn i'w cael yn y tudalennau cynlluniau. Fodd bynnag, dylai'r hwylusydd ystyried adnoddau eraill megis pennau, papur, siart troi, bwrdd gwyn, taflunydd digidol, taflunydd dros ysgwydd a thafleini eraill.

2.6 Defnyddiau rhyngweithiol ychwanegol i bobl ifanc

Mae'r rhain i'w gweld yn rhan 4 ynghyd â gweithgareddau torri'r garw, ymarferion a thafleini ac maent yno i weithwyr ieuencid eu defnyddio i gynorthwyo pobl ifanc sydd am fynd gam ymhellach. Maent yn cynnwys:

- Ffurflen cynllunio gweithredol yn nodi sgiliau i'w datblygiad a phrofiad angenrheidiol
- Opsiynau a chymau tuag at Waith Ieuencid i bobl ifanc – Tafleini
- Cysylltiadau lleol a chenedlaethol – tafleini
- Achosion sy'n dangos sut mae pobl yn mynd yn weithwyr ieuencid neu'n cymryd rhan mewn gwaith ieuencid a'u cymhellion
- Gwerthuso ac Adborth
- Tystysgrif presenoldeb
- Llyfryn i bobl ifanc: Mae Ieuencid yn Gweithio

Hyfforddiant Cymorth Cyntaf i Ffoaduriaid Tibet yn India
Ambiwlans Sant Ioan yng Nghymru

Sesiwn 1

Beth mae Gweithiwr/wraig leuenctid yn ei wneud?

Nod:

Hysbysu pobl ifanc am natur gwaith ieuenctid, a rôl a swyddogaeth Gweithiwr/wraig leuenctid

Canlyniadau:

Erbyn diwedd y sesiwn, bydd cyfranogwyr yn gallu:

- Amlinellu gweithgareddau sy'n berthnasol i Waith leuenctid
- Adnabod a blaenoriaethu swyddogaethau Gweithiwr/wraig leuenctid
- Adnabod ffynonellau gwybodaeth bellach

Yr hyn y mae angen ei baratoi:

- Copiau o'r taflenni a'r cardiau sydd yn y cynllun
- Digon o le ac amser i redeg y gweithdy
- Adnodd 'Allech chi fod y Sam nesaf?' i bobl ifanc
- Taflenni eraill a allai fod yn ddefnyddiol i bobl ifanc
- Pennau, paur ac adoddau eraill i gynorthwyo'r sesiwn

Rhan 2

Amser	Dulliau/gweithgareddau	Taflenni
5 mun	Croeso Cyflwyniadau, pwrpas hyforddiant, lechyd a Diogelwch, materion domestig	
5 mun	Torri'r garw Cwis ar y wyddor, hwb	(C.1.A, B neu C) Cardiau alffa-cwis gwag NEU Ie/Na
10 mun	Mewnbwn gan y tiwtor am bwysigrwydd, amrywiaeth a hwyl gwaith ieuenctid. Pobl ifanc yn cael 6 cherdyn sy'n ymwneud â neges tiwtoriaid.	(Y.1.A neu B) Cardiau wedi'u paratoi ar gyfer pâr o fyfyrwyr
15 mun	Ymarfer mewn Parau Pobl ifanc yn trafod mewn parau ac yn creu pyramid 6 o'r cardiau mewn maes blaenoriaeth NEU defnyddio cardiau lluniau Pobl ifanc yn dweud pam eu bod yn rhoi eu dewis fel rhif 1 a thrafod Blaenoriaethu ar gyfer y grŵp cyfan os bydd amser	(Y.1.A neu B) Cardiau wedi'u paratoi ar gyfer pâr o fyfyrwyr
5 mun	Cwestiynau oddi wrth bobl ifanc? Amser trafod	'Allech chi fod y Sam nesaf?'
5 mun	Adolygu, Cwestiynau Ychwanegol, Gwerthuso	Taflenni Gwerthuso

Sesiwn 2

Pam dewis gwaith ieuenctid?

Nod:

Galluogi pobl ifanc i fod yn ymwybodol pam mae gwaith ieuenctid yn bwysig i fywydau pobl ifanc

Canlyniadau:

Erbyn diwedd y sesiwn, bydd cyfranogwyr yn gallu:

- Amlinellu gweithgareddau sy'n berthnasol i Waith Ieuenctid
- Disgrifio llwybrau nodweddiadol o wneud gwaith ieuenctid
- Egluro canfyddiadau blaenorol am Waith Ieuenctid
- Adnabod ffynonellau gwybodaeth bellach

Yr hyn y mae angen ei baratoi:

- Copïau o'r taflenni a'r cardiau sydd yn y cynllun
- Digon o le ac amser i redeg y gweithdy
- Adnodd 'Allech chi fod y Sam nesaf?' i bobl ifanc
- Taflenni eraill a allai fod yn ddefnyddiol i bobl ifanc
- Pennau, papur ac adnoddau eraill i gynorthwyo'r sesiwn

Rhan 2

Amser	Dulliau/gweithgareddau	Taflenni
5 mun	Croeso Cyflwyniadau, pwrpas hyfforddiant, lechyd a Diogelwch, materion domestig	
5 mun	Torri'r garw Gweithgaredd o'r detholiad	(C.2.A neu B) Y defnyddiau a ddarparwyd
10 mun	Trafodaeth i'r grŵp cyfan profiad y grŵp o waith ieuenctid hyd yn hyn ar siart troi Gwahanol ddulliau gwaith ieuenctid ac ymchwilio i ystod o weithgareddau a'u harddangos	
10 mun	Gweithgaredd i'r bobl ifanc Cwis (chwalu mythau) gan ddefnyddio'r fethodoleg gyfranogol fwyaf addas i'r lleoliad a'r amgylchedd	(Y.2.A, B neu C) Cwis Gwir/Anwir NEU Gardiau Gwir/Anwir
10 mun	Mewnbwn gan y tiwtor yn ymhelaethu ar hwyl gwaith ieuenctid, yn trafod dilyniant gyrfa, agweddau ar gyflog a'r amrywiaeth o roliau a dulliau gweithredu mewn gwaith ieuenctid	'Allech chi fod y Sam nesaf?'
5 mun	Adolygu, Cwestiynau Ychwanegol, Gwerthuso	Taflenni Gwerthuso

Sesiwn 3

Sut mae dod yn Weithiwr/ wraig ieuencid?

Nod:

Annog pobl ifanc i ystyried cyfleoedd i ddatblygu gyrfa mewn gwaith ieuencid

Canlyniadau:

Erbyn diwedd y sesiwn, bydd cyfranogwyr yn gallu:

- Amlinellu'r llwybrau dilyniant sydd ar gael mewn gwaith ieuencid
- Disgrifio llwybrau i dderbyn hyforddiant a phrofiad mewn gwaith ieuencid
- Adnabod eu sgiliau ac agweddau i'w datblygu a'r camau nesaf
- Adnabod ffynonellau gwybodaeth bellach

Yr hyn y mae angen ei baratoi:

- Copïau o'r taflenni a'r cardiau sydd yn y cynllun
- Digon o le ac amser i redeg y gweithdy
- Adnodd 'Allech chi fod y Sam nesaf?' i bobl ifanc
- Taflenni eraill a allai fod yn ddefnyddiol i bobl ifanc
- Pennau, papur ac adnoddau eraill i gynorthwyo'r sesiwn

Rhan 2

Amser	Dulliau/gweithgareddau	Taflenni
5 mun	Croeso Cyflwyniadau, pwrpas hyforddiant, lechyd a Diogelwch, materion domestig	
5 mun	Torri'r garw Gweithgaredd o'r detholiad Pa ansoddeiriau cadarnhaol sy'n gysylltiedig â gwaith ieuentid	(C.3.A, B neu C) Dewis tiwtor NEU cardiau wedi'u paratoi
10 mun	Ymarfer mewn Parau Ystyried eu cryfderau ac agweddau i'w datblygu, a sut mae'r rhain yn cyfateb i ofynion gweithiwr/wraig ieuentid	(Y.3) Ffurflen Cynllun Gweithredu Personol: Cryfderau ac agweddau i'w datblygu
10 mun	Trafodaeth ar gyfleoedd gwaith nodweddiadol yn y sectorau statudol a gwirfoddol Sesiwn holi ac ateb	(A.3.A neu B neu C a D) Copi papur o wybodaeth a gwefannau defnyddiol
10 mun	Trafodaeth ar wirfoddoli a llwybrau hyforddiant a chwestiynau Cynlluniau Gweithredu Personol lle bo diddordeb	Ffurflen Cynllun Gweithredu Personol 'Allech chi fod y Sam nesaf?'
5 mun	Adolygu, Cwestiynau Ychwanegol, Gwerthuso	Taflenni Gwerthuso